

LIGJI NR. 08/L-279

PËR INSPEKTORATIN QENDROR TË MBIKËQYRJES SË TREGUT

Kuvendi i Republikës së Kosovës:

Në mbështetje të nenit 65 (1) të Kushtetutës së Republikës së Kosovës,

Miraton:

LIGJ PËR INSPEKTORATIN QENDROR TË MBIKËQYRJES SË TREGUT

**KAPITULLI I
DISPOZITAT E PËRGJITHSHME**

**Neni 1
Qëllimi**

Ky ligj ka për qëllim që të rregullojë mënyrën e organizimit dhe funksionimit të Inspektoratit Qendror për Mbikëqyrje të Tregut (në tekstin në vijim: IQMT) si dhe të përcaktojë kompetencat e mbikëqyrjes inspektuese të tregut në tërë territorin e Republikës së Kosovës.

**Neni 2
Fushëveprimi**

Dispozitat e këtij ligji zbatohen nga IQMT, subjektet ekonomike si dhe të gjithë personat që marrin pjesë në veprimtari ekonomike të tregtimit të mallrave dhe shërbimeve në tërë territorin e Republikës së Kosovës.

**Neni 3
Përkufizimet**

1. Për qëllim të këtij ligji termet e përdorura kanë këtë kuptim:

1.1. Mbikëqyrja e tregut – veprimet e kryera dhe masat e ndërmarra nga IQMT për të siguruar që produktet dhe shërbimet janë në përputhje me legjislacionin në fuqi dhe nuk rrezikojnë shëndetin, sigurinë dhe aspekte të tjera që ndërlidhen me mbrojtjen e interesit publik;

1.2. Mbikëqyrja metrologjike – aktivitet i kontrollit ligjor metrologjik për të kontrolluar respektimin e ligjit dhe rregulloreve të metrologjisë;

1.3. Subjekt ekonomik – person fizik apo juridik që ushtron veprimtari ekonomike, në pajtim me legjislacionin në fuqi;

1.4. Inspektor - është nëpunës civil i cili punon në IQMT merret me mbikëqyrjen e zbatimit të legjislacionit dhe është kompetent të bëjë mbikëqyrjen inspektuese të tregut sipas këtij ligji dhe dispozitave tjera përkatëse të cilat rregullojnë inspektimin;

1.5. Produkt – çdo mall apo shërbim i cili mbikëqyret nga inspektorati i tregut konform legjislacionit në fuqi.

2. Të gjitha termat e përdorura në këtë ligj, e kanë kuptimin e njëjtë si në ligjin përkatës për inspektime dhe ligjet tjera në fuqi.

KAPITULLI II

INSPEKTORATI QENDROR PËR MBIKËQYRJEN E TREGUT

Neni 4

Statusi dhe organizimi i IQMT

1. IQMT është agjenci ekzekutive në kuadër të ministrisë përgjegjëse për industri, ndërmarrësi dhe tregti, e cila ushtron veprimtarinë në tërë territorin e Republikës së Kosovës.

2. Organizimi i brendshëm dhe sistematizimi i vendeve të punës në IQMT përcaktohet me akt nënligjor të propozuar nga ministria përgjegjëse për industri, ndërmarrësi dhe tregti të miratuar nga Kryeministri, në pajtim me legjislacionin përkatës për organizmin dhe funksionimin e administratës shtetërore dhe agjencive të pavarura dhe legjislacionit për zyrtarët publik.

3. Shërbimet e përgjithshme të menaxhimit, menaxhimit financiar, menaxhimit të burimeve njerëzore dhe të auditimit të brendshëm të IQMT-së ofrohen në pajtim me ligjin përkatës për organizimin dhe funksionimin e administratës shtetërore dhe agjencive të pavarura.

4. Pagat, shtesat dhe kompensimet për Inspektorët e IQMT-së, rregullohen me legjislacionin përkatës për pagat në sektorin publik.

Neni 5

Simbolet e IQMT

IQMT ka stemën dhe vulën e vet, forma, përmbajtja, pajisja dhe përdorimi i të cilave rregullohet me akt nënligjor, në pajtim me ligjin përkatës për inspektimet.

IQMT ka uniformat e veta, dukja, pajisja dhe përdorimi i të cilave përcaktohet me akt nënligjor të propozuar nga IQMT dhe i cili miratohet nga ministri përkatës për industri, ndërmarrësi dhe tregti.

Neni 6 **Përgjegjësitë e IQMT**

1. IQMT ka përgjegjësi inspektimin e standardeve dhe kërkesave ligjore të tregtimit të mallrave dhe shërbimeve që ofrojnë subjektet ekonomike në tërë territorin e Republikës së Kosovës, duke mbikëqyrë:

- 1.1. përmbushjen e kërkesave mandatore para dhe pas vendosjes së produkteve në treg;
- 1.2. përmbushjen e standardeve të shërbimeve të ofruara në treg;
- 1.3. sigurinë dhe përshtatshmërinë teknike të produkteve në treg;
- 1.4. mbrojtjen e të drejtave të konsumatorëve;
- 1.5. produktet nga metalet e çmuara;
- 1.6. mbikëqyrje metrologjike sipas legjislacionit në fuqi për metrologji;
- 1.7. përmbushjen e standardeve gjatë tregtimit me karburante të ripërtëritshme dhe produkte të naftës;
- 1.8. kontrollin e produkteve të duhanit, sipas ligjit në fuqi për kontrollin e duhanit;
- 1.9. veprimtaritë turistike dhe hoteliere;
- 1.10. veprimtarinë zejtare;
- 1.11. mbrojtjen e të drejtave të pronësisë industriale në treg;
- 1.12. mbrojtjen e të drejtës së autorit dhe të drejtave të përfaqësuara në treg;
- 1.13. reklamimin e produkteve dhe shërbimeve;
- 1.14. çmimet (përcaktimin dhe ekspozimin e çmimeve, pagesën dhe dhënien e faturave);
- 1.15. kushtet për të bërë biznes në përputhje me legjislacionin në fuqi; dhe
- 1.16. çështje të tjera, sipas legjislacionit në fuqi.

2. IQMT i realizon detyrat në pajtim me planin e miratuar vjetor të punës.
3. IQMT mund të realizojë mbikëqyrje inspektuese edhe jashtë planit vjetor dhe programit të punës konform dispozitave të ligjit përkatës për inspektimet dhe ligjeve tjera përkatëse.
4. Inspektori i cili kryen inspektimin, gjatë mbikëqyrjes inspektuese, për shkeljet e konstatuara ndërmerr masa të përcaktuara me këtë ligj dhe ligje tjera.

Neni 7

Udhëheqja dhe mbikëqyrja e IQMT

1. IQMT udhëhiqet nga Drejtori Ekzekutiv i cili gjithashtu është Kryeinspektor.
2. Kryeinspektori i IQMT-së ka statusin e nëpunësit civil të kategorisë së lartë drejtuese, sipas ligjit përkatës për zyrtarët publik.
3. Zgjedhja, emërimi dhe shkarkimi i Kryeinspektorit të IQMT-së, bëhet në pajtim me rregullat e përcaktuara për kategorinë e lartë drejtuese të nëpunësve civil, sipas legjislacionit përkatës për zyrtarët publik.
4. Mbikëqyrja e IQMT-së behet nga ministri përgjegjëse për industri, ndërmarrësi dhe tregti, e cila realizohet nëpërmjet sistemit të menaxhimit të performancës dhe instrumenteve specifike të drejtimit dhe mbikëqyrjes, në pajtim me ligjin përkatës për Organizimin dhe Funksionimin e Administratës Shtetërore dhe të Agjencive të Pavarura.
5. Ministri përkatës për Industri, Ndërmarrësi dhe Tregti, ka përgjegjësi për mbikëqyrjen e punës së IQMT-së.
6. IQMT dorëzon paraprakisht draftin e planit të performancës dhe raportin vjetor të performancës edhe në Zyrën e Inspektorit të Përgjithshëm me qëllim të koordinimit, në pajtim me ligjin përkatës për inspektimet.

Neni 8

Përgjegjësitë e Kryeinspektorit të IQMT

1. Përveç përgjegjësi të përcaktuara në ligjin përkatës për organizmin dhe funksionimin e administratës shtetërore dhe agjencive të pavarura dhe ligjin përkatës për inspektimet, Kryeinspektori i IQMT-së ushtron edhe këto funksione:
 - 1.1. përfaqëson IQMT-në në marrëdhënie me palët e treta dhe është përgjegjës për organizimin, koordinimin, funksionimin, cilësinë si dhe efektivitetin e veprimtarisë së IQMT-së;
 - 1.2. harton planin e inspektimeve të bazuara në rrezikshmëri;

1.3. zbaton dhe menaxhon me buxhetin e miratuar të IQMT-së, në pajtim me legjislacionin në fuqi dhe përgatit projektbuxhetin e IQMT-së për vitin e ardhshëm, të cilin ia përcjell ministrit përgjegjës për industri, ndërmarrësi dhe tregti;

1.4. nxjerr vendime dhe udhëzime për ushtrimin e veprimtarisë së IQMT-së;

1.5. koordinon veprimtarinë e IQMT-së me organet qendrore dhe organet e tjera publike në fushën e inspektimit të tregut dhe metrologjisë;

1.6. krijon dhe mban kontakte me organe homologe dhe organizata të ndryshme, për çështje që lidhen me funksionimin e IQMT-së;

1.7. zbaton aktet ligjore e nënligjore që rregullojnë veprimtarinë në fushën e inspektimit për mbikëqyrjen e tregut dhe metrologjisë dhe siguron zbatimin e tyre nga strukturat inspektuese;

1.8. çdo funksion tjetër të përcaktuar me legjislacionin në fuqi.

Neni 9

Mbikëqyrja Inspektuese

1. Për procedurat e inspektimit aplikohen dispozitat e ligjit përkatës për inspektimet.

2. Inspektimet me njoftim paraprak të subjektet ekonomike bëhen me rastin e inspektimeve të planifikuara në planin vjetor të inspektimeve, lidhur me fushatat vet-dijësuese dhe dokumentacionit, përfshirë këtu lejet dhe licencat.

3. Përrjashtimisht rasteve të përcaktuara në paragrafin 2 të këtij neni, për shkak të kompleksitetit dhe natyrës së mbikëqyrjes inspektuese, inspektorët e IQMT-së bëjnë inspektime jashtë planit vjetor të inspektimit duke mos paralajmëruar subjektet ekonomike.

4. Inspektorët e IQMT-së ndjekin procedurat e miratimit të inspektimit konform ligjit për inspektimet.

5. Inspektori i cili gjatë mbikëqyrjes inspektuese konstaton mangësi, kërkon nga subjekti ekonomik që të mënjanojë mangësitë e konstatuara me procesverbal të inspektimit.

6. Obligimi nga paragrafi 4 dhe 5 i këtij neni konstatohet në procesverbal. Subjekti ekonomik brenda afatit të përcaktuar në procesverbal është i detyruar të veproj sipas kërkesës dhe ta informoj inspektorin se mangësitë janë eliminuar.

7. Paragrafi 5 i këtij neni nuk vlen për rastet kur mangësitë e konstatuara mund të paraqesin rrezik për shëndetin, të drejtat kolektive të konsumatorëve, sigurinë e njerëzve dhe ambientit.

8. Nëse subjekti i mbikëqyrur nuk eliminon parregullsitë ose nuk kryen masën e përkohshme të shqiptuar në procesin e kontrollit inspektues, inspektori i tregut mund të bëjë vulosjen (plombimin) e objektit ku kryhet veprimtaria, deri në eliminimin e parregullsive.

9. Inspektori i cili gjatë mbikëqyrjes inspektuese konstaton se subjekti ekonomik lëshon në qarkullim produkte pa dëshmi mbi prejardhjen e tyre ose raste të tjera të përcaktuara në legjislacionin e veçantë, ato produkte do t'i sekuestrojë ose pllombojë me ç'rast është i detyruar të lëshojë vërtetim me përshkrimin dhe sasinë e saktë të sendeve të sekuestruara ose pllombuara.

10. Inspektori gjatë kryerjes së inspektimit, nëse vëren parregullsi ka të drejtë të sekuestrojë përkohësisht, kopjen e dokumentacionit dhe objekte të tjera që në procedurën gjyqësore mund të shërbejnë si provë e për të cilin duhet të lëshojë vërtetim.

Neni 10 **Verifikimi i produkteve**

1. IQMT do të bëjë kontrollimin e karakteristikave të produkteve, përmes kontrollimit të dokumenteve teknike të produkteve dhe nëse është e nevojshme të bëhet kontrollimi fizik dhe laboratorik duke u bazuar në mostrat e marra.

2. Gjatë marrjes së mostrave të produkteve të caktuara sipas paragrafit 1 të këtij neni, inspektori ka të drejtë të marr sasinë e nevojshme të mostrave për ekzaminimin në analizë të parë, për super analize dhe për palën, mostrat të testohen në laborator të akredituar, në të njëjtën kohë të përpilojë procesverbal mbi mostrat e marra.

3. Inspektori, mostrën e marrë për analizë e dorëzon pa vonesë tek trupa profesionale apo trupa tjetër kompetente inspektuese nga fusha përkatëse, ndërsa mostra për super analize të ruhet në kushte të përshtatshme deri në përfundim të analizës së parë.

4. Pas mbarimit të testimit, trupa profesionale e cila ka kryer testimin është e detyruar të përgatisë raport të rezultateve dhe ta dorëzojë në IQMT më së voni në afat prej katër (4) ditësh.

5. Pala e pakënaqur me rezultatet e analizës së parë, ka të drejtë të bëjë kërkesë për super analizë, e cila dorëzohet në afatin prej tri (3) ditësh nga data e marrjes së rezultatit të analizës së parë.

6. Pala do të konsiderohet se është pajtuar me rezultatin e analizës së parë, nëse kërkesa nuk është paraqitur brenda afatit të përcaktuar në paragrafin 5 të këtij neni.

7. Në qoftë se rezultati i super analizës nuk është në përputhje me rezultatin e analizës së parë, i pranueshëm është rezultati i super analizës.

8. Kryerja e analizës së parë dhe super analizës nuk mund të bëhet nga e njëjta trupë profesionale.
9. Shpenzimet e ekzaminimit të mostrave i bartë subjekti ekonomik nëse rezultati nuk është në favor të tij, e në të kundërtën i bartë parashtuesi i kërkesës.
10. Produktet të cilat vërtetohen se nuk i plotësojnë kërkesat e sigurisë dhe si të tilla paraqesin rrezik, duhet të sekuestrohen dhe të asgjësohen.
11. Nëse subjektet ekonomike prezantojnë raporte të testeve laboratorike apo certifikata që dëshmojnë konformitetin e produktit, të lëshuara nga trupa të akredituara për vlerësimin e konformitetit, inspektorati i tregut do ti njeh raportet dhe certifikatat e tyre.
12. IQMT ndërmerr masat e duhura për njoftimin e shpejtë të përdoruesve brenda territorit të Republikës së Kosovës, brenda periudhës kohore adekuate për rreziqet e identifikuar për produktet në mënyrë që të zvogëlohet rreziku nga lëndimi apo dëmtimi tjetër.
13. Kur IQMT-ja vendos të tërheq nga tregu një produkt të prodhuar në ndonjë shtet tjetër, ka për obligim të njoftojë operatorin ekonomik në adresën e cila është shënuar në produkt apo në dokumentacionin shoqërues të atij produkti.

Neni 11

Detyrimet e subjektit të inspektimit

1. Subjekti ekonomik, i cili i nënshtrohet inspektimit është i detyruar ti mundësojë inspektorit mbikëqyrjen inspektuese në pajtim me dispozitat e ligjit për inspektime.
2. Subjekti ekonomik, sipas kërkesës së inspektorit, është i detyruar që menjëherë t'i ofrojë të dhënat e nevojshme ndërsa për raste të veçanta sipas vlerësimit, brenda afatit të përcaktuar nga inspektori që nuk mund të jetë më i gjatë se tridhjetë (30) ditë.
3. Subjekti ekonomik i cili mbikëqyret konsiderohet që nuk i ka mundësuar inspektorit kryerjen e mbikëqyrjes nga paragrafi 1. i këtij neni nëse edhe brenda afatit të përcaktuar me procesverbalin e inspektorëve nuk siguron qasje në produkte, dokumentacionin e kërkuar të punës dhe dokumente tjera të nevojshme për të konstatuar gjendjen faktike të mbikëqyrjes së filluar.

Neni 12

E drejta e ankesës

1. Kundër secilit vendim përfundimtar të inspektimit të nxjerrë sipas këtij ligji, lejohet ankesa në pajtim me dispozitat e ligjit përkatës për inspektime si dhe ligjit përkatës për procedurën e përgjithshme administrative.

2. Organ epror që shqyrton ankesat sipas këtij neni është Komisioni i Ankesave i themeluar me vendim të ministrit përgjegjës për industri, ndërmarrësi dhe tregti.

3. Puna dhe procedura e Komisionit të Ankesave bazohet në rregullat e përcaktuara për organet kolegjiale sipas ligjit përkatës për Procedurën e Përgjithshme Administrative.

KAPITULLI III

DISPOZITAT KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE

Neni 13

Aktet nënligjore

1. Obligohet ministria përkatëse për industri, ndërmarrësi dhe tregti që brenda gjashtë (6) muajve pas hyrjes në fuqi të këtij ligji të nxjerrë aktet nënligjore që burojnë nga ky ligj.

2. Me kusht që mos të jenë në kundërshtim me këtë ligj dhe deri në nxjerrjen e akteve të reja nënligjore për zbatimin e këtij ligji, këto akte do të vazhdojnë të mbesin në fuqi si në vijim:

2.1. udhëzimi administrativ për uniformat dhe përdorimin e tyre nga inspektorët;

2.2. udhëzimi administrativ për elementet formale juridike të akteve të nxjerrura nga inspektorët.

Neni 14

Dispozitat ndëshkuese

1. Me gjobë në shumë prej tre mijë (3.000) deri në nëntëmijë (9.000) euro dënohet personi juridik i cili:

1.1. nuk eliminon parregullsitë e konstatuara nga inspektori brenda afatit të përcaktuar në procesverbal dhe nuk vepron sipas kërkesës së inspektorit, në pajtim me nenin 9 paragrafin 5 të këtij ligji;

1.2. lëshon në qarkullim produkte pa dokumente përcjellëse të prejardhjes, në kundërshtim me nenin 9 paragrafin 9 të këtij ligji;

1.3. nuk dorëzon raportin e rezultateve në IQMT pasi të ketë përfunduar testimin, në pajtim me nenin 10 paragrafin 4 të këtij ligji;

1.4. nuk i mundëson inspektorit mbikëqyrjen inspektuese, në pajtim me nenin 11 paragrafin 1 të këtij ligji;

- 1.5. sipas kërkesës së inspektorit, nuk i ofron të dhënat dhe dokumentet e nevojshme, në pajtim me nenin 11, paragrafin 2 të këtij ligji.
2. Personi përgjegjës i personit juridik dënohet me gjobë në vlerë prej pesëqind (500) euro deri një mijë e pesëqind (1,500) euro, për shkeljet e përcaktuara në paragrafin 1, të këtij neni.
3. Personi fizik që ushtron biznes individual gjatë ushtrimit të veprimtarisë së tij tregtare dënohet me gjobë në vlerë prej një mijë (1,000) deri tremijë (3,000) euro, për shkeljet e përcaktuara në paragrafin 1 të këtij neni;
4. Personi fizik dënohet me gjobë në vlerë prej dyqind (200) deri treqind (300) euro, për shkeljet e përcaktuara në paragrafin 1 të këtij neni;
5. Për mos përmbushje të kushteve minimale teknike të përcaktuara me akt nënligjor, nga inspektorët e tregut, përveç gjobës, i shqiptohet edhe masa mbrojtëse e ndalimit të përkohshëm të ushtrimit të veprimtarisë, në pajtim me legjislacionin në fuqi.

Neni 15

Dispozitat kalimtare

1. Brenda tre (3) muajve nga miratimi i këtij ligji të miratohet rregullorja përkatëse për organizimin e brendshëm dhe sistematizimin e vendeve të punës në IQMT.
2. Gjashtë (6) muaj pas hyrjes në fuqi të këtij ligji, të gjithë inspektorët e tregut të cilët ushtrojnë detyrat e inspektorit të tregut në nivel lokal, dhe plotësojnë kërkesat e përgjithshme për pranimin në shërbimin civil, do të trajtohen sipas shqyrtimit nga komisioni për ristrukturim në bazë të ligjit për zyrtaret publikë.
3. Inspektorët nga paragrafi 2, i këtij neni, që refuzojnë transferimin në IQMT, trajtohen sipas ligjit në fuqi për zyrtaret publikë.

Neni 16

Shfuqizimi

1. Me hyrjen në fuqi të këtij ligji shfuqizohen:
- 1.1. Ligji Nr. 03/L-181 për Inspektoratin dhe Mbikëqyrjen e Tregut;
- 1.2. Ligji Nr. 04/L-186 për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit Nr. 03/L-181 për Inspektoratin dhe Mbikëqyrjen e Tregut;
- 1.3. Me hyrjen në fuqi të këtij ligji, shfuqizohet Ligji Nr. 02/L-62 për inspektoratin e produkteve të ndërtimit.

1.4. Çdo dispozitë tjetër që bie në kundërshtim me këtë ligj.

Neni 17
Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi pesëmbëdhjetë ditë (15) pas publikimit në Gazetën Zyrtare të Republikës së Kosovës.

Ligji Nr. 08/L-279
05 dhjetor 2024

Shpallur me dekretin Nr. DL-15/2026, datë 20.01.2026 nga Presidentja e Republikës së Kosovës Vjosa Osmani-Sadriu